

KRITERIJI ZA IZDAVANJE SUGLASNOSTI ZA IZGRADNJU I POGON IZRAVNIH VODOVA

- popratni dokument uz donošenje (nakon javnog savjetovanja) -

1. Zakonodavni okvir

Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine”, br. 111/21) (dalje: Zakon) propisuje sljedeće:

- Izravni vod je elektroenergetski vod koji povezuje lokaciju proizvodnje električne energije s izoliranim kupcem odnosno s vlastitim prostorijama ili podružnicama proizvođača (članak 3. stavak 1. točka 32.);
- Agencija odlukom utvrđuje kriterije za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova na području Republike Hrvatske koji moraju biti objektivni i nediskriminacijski (članak 14. stavak 4.);
- Kriterijima iz stavka 4. ovoga članka uređuju se i uvjeti za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova u postupku izdavanja suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova koje provodi Agencija (članak 14. stavak 9.);
- Osim kada je ACER, zbog koordinirane prirode uvjeta i metodologija za provedbu mrežnih pravila i smjernica iz poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943 u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/942, nadležan za njihovo određivanje i odobravanje, Agencija je odgovorna za donošenje i objavu u „Narodnim novinama“ kriterija za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova iz članka 14. stavka 9. ovoga Zakona (članak 112. stavak 1. točka 1. alineja 13.);
- Upravno vijeće Agencije će pravilnike iz članka 59. stavka 1. i članka 60. stavka 5. ovoga Zakona te opće akte iz članka 14. stavka 9. i članka 61. stavka 1. ovoga Zakona donijeti u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona (članak 137. stavak 3.).

Kriteriji za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova (dalje: Kriteriji) se primjenjuju u postupku izdavanja suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova koji provodi Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA). Zakon propisuje da je HERA odgovorna za davanje suglasnosti na izgradnju izravnog voda iz članka 14. ovoga Zakona (članak 112. stavak 1. točka 3. alineja 16. Zakona).

Proizvođač kojemu je odbijen pristup mreži ima pravo putem izravnog voda napajati električnom energijom vlastite prostore, svoja ovisna društva i kupce, uz prethodno ishodu suglasnost HERA-e (članak 14. stavak 1. Zakona). Krajnji kupac kojemu je odbijen pristup mreži ima pravo na napajanje električnom energijom putem izravnog voda od proizvođača, uz prethodno ishodu suglasnost HERA-e (članak 14. stavak 2. Zakona). HERA može izdati suglasnost za izgradnju izravnog voda ako je pristup mreži prethodno odbijen u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište električne energije ili ako je pred HERA-om pokrenut postupak za rješavanje spora o odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži (članak 14. stavak 3.).

2. Kriteriji za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova

Kriterijima se utvrđuju:

1. uvjeti za podnositelja zahtjeva za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnog voda
2. uvjeti za mogućnost napajanja putem izravnog voda
3. uvjeti za izgradnju i pogon izravnog voda
4. relevantni dokazi kojim će se dokazivati ispunjavanje uvjeta za izgradnju izravnog voda (članak 14. stavak 10.).

Uvjeti za podnositelja zahtjeva za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnog voda su sljedeći:

- Podnositelj zahtjeva je proizvođač električne energije s poslovnim nastanom na području Republike Hrvatske.
- Pristup mreži podnositelju zahtjeva (i eventualnim kupcima koje napaja) mora biti prethodno odbijen u skladu sa Zakonom ili pred HERA-om pokrenut postupak za rješavanje spora o odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži.

Uvjeti za mogućnost napajanja putem izravnog voda su sljedeći:

- Proizvođač električne energije korištenjem izravnog voda može napajati električnom energijom vlastite poslovne prostore, svoja ovisna društva i izolirane krajnje kupce.
- Izolirani krajnji kupci su krajnji kupci na području Republike Hrvatske kojima je odbijen pristup mreži, pojedinačno ili skupno, u skladu sa Zakonom ili je pred HERA-om pokrenut postupak za rješavanje spora o odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži.
- Prijenos električne energije izravnim vodom ne obavlja se kao javna usluga.

Uvjeti za izgradnju i pogon izravnog voda su sljedeći:

- Izravni vodovi mogu se graditi samo kao vodovi vrlo visokog, visokog ili srednjeg napona.
- Izravni vodovi ne mogu biti sastavni dio prijenosne odnosno distribucijske mreže.
- Prilikom izgradnje izravnih vodova nužno je primjenjivati uobičajena tehnička rješenja koja koristi operator prijenosnog sustava odnosno operator distribucijskog sustava.
- Izravni vodovi ne smiju ugrožavati sigurnost elektroenergetskog sustava.

Relevantni dokazi kojim će se dokazivati ispunjavanje uvjeta za izgradnju izravnog voda su sljedeći:

- odluka operatora prijenosnog sustava odnosno operatora distribucijskog sustava o odbijanju pristupa mreži proizvođaču,
- odluka operatora prijenosnog sustava odnosno operatora distribucijskog sustava o odbijanju pristupa mreži krajnjem kupcu, u slučaju napajanja izoliranih krajnjih kupaca,
- dokazi o vlasništvu poslovnih prostora ili pravu korištenja poslovnih prostora temeljem ugovora o zakupu ili drugih ugovora zaključenih s vlasnicima poslovnih prostora,
- izvadak iz sudskog registra ili drugi odgovarajući dokument kojim se dokazuje ovisnost društva, u slučaju opskrbe ovisnih društava,
- idejni projekt izravnog voda i pripadnih postrojenja,
- mišljenje operatora prijenosnog sustava odnosno operatora distribucijskog sustava o tome da li je izravni vod projektiran u skladu s uobičajenim tehničkim rješenjima koje koristi operator prijenosnog sustava odnosno operator distribucijskog sustava te da njegov pogon neće ugroziti sigurnost elektroenergetskog sustava.

HERA vrši nadzor nad primjenom Kriterija.